

University of Groningen

Analyse van een opleiding

Bagchus, Paulus Marie

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1972

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Bagchus, P. M. (1972). Analyse van een opleiding Groningen: s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING.

Dit onderzoek handelde over een opleidingsorganisatie: het Koninklijk instituut voor de marine (KIM). Slechts een gedeelte van het gehele onderzoeksprojekt werd gerapporteerd. De nadruk werd meer gelegd op de beschrijving van de onderzoeksmethoden dan op vermelding van inhoudelijke resultaten.

Veranderingen in de officiersopleiding werden in verband gebracht met ontwikkelingen in het officiersberoep. Het officiersberoep werd opgevat als een traditionele professie, die in toenemende mate modern-professionele trekken vertoont. Gekonkludeerd werd dat in de officiersopleiding thans twee thema's in discussie zijn: het evenwicht tussen praktische beroepsopleiding en wetenschappelijke vorming en de integratie van militaire en wetenschappelijke vorming.

Van het KIM werd een beschrijving gegeven waarbij onder andere aandacht werd besteed aan de indeling in korpsen, de organisatie van de opleiding en de formele opleidingsdoelen (Hoofdstuk 1).

Verslag werd gedaan van een onderzoek naar opvattingen over de doelstellingen van de opleiding. Het doel van dit onderzoek was drieledig: ontwikkeling van een begrippenstelsel, onderzoek naar de belangrijkheid van doelstellingen en onderzoek naar verschillen in opvattingen over doelstellingen.

Bij wijze van voorbeeld werd de doelstellingsanalyse van het korps zeedienst gerapporteerd.

In het kader van de verschillende analyses werd ingegaan op de mogelijkheid van factoranalyse op een onbeperkt aantal variabelen, op het probleem van de berekening van ongestandaardiseerde faktorscores en uitvoerig op de verschillen en overeenkomsten tussen Q- en R-factoranalyse.

Aangegeven werd hoe van de resultaten gebruik gemaakt kan worden bij een discussie over doelstellingen.

Gekonkludeerd werd dat de opleidingen van de vijf korpsen in twee dimensies van elkaar verschillen (Hoofdstuk 2).

De gedachte dat kennis over organisaties kan worden verkregen aan de hand van kennis over de eigenschappen van individuen vormde het uitgangspunt voor een volgend deelonderzoek.

Vergelijkingen werden gemaakt tussen aangenomen adelborsten en niet-aangenomen kandidaten en tussen aangenomen adelborsten en studenten.

Het criterium studiesukses werd intern geanalyseerd. Onderzocht werd hoe het eindoordeel tot stand komt en welke factoren bepalend zijn voor het studiesukses in het eerste jaar.

Uit een kanonische diskriminantanalyse bleek, dat de adelporsten van de vijf korpsen in twee dimensies van elkaar verschillen.

De voorspelbaarheid van drie verschillende opleidingskriteria werd onderzocht. Het oordeel van de aannemingskommissie en het oordeel van de psycholoog werden met elkaar vergeleken.

In de discussie werd getracht de resultaten in een wat ruimer kader te plaatsen. (Hoofdstuk 3).

Verslag werd gedaan van een onderzoek naar de kommunikatiestruktuur van de opleidingsorganisatie. De keuze van een bepaalde onderzoeksmethode werd gemotiveerd.

Beschreven werd hoe - onder bepaalde vooronderstellingen - faktoranalyse kan worden gebruikt bij communicatie-onderzoek. Op het probleem van de metriek van variabelen bij faktoranalyse werd uitvoerig ingegaan.

Acht factoren werden gevonden die sterk overeenkomen met de afdelingen en onderafdelingen van het instituut. De kommunikatiestruktuur komt dus sterk overeen met de formele organisatie.

Een aantal liaisonpersonen werd als zodanig geïdentificeerd.

Gekonkludeerd werd dat de betrokken funktionarissen wel meer communicatie wensen, maar geen behoefte hebben aan wijziging van de kommunikatiestruktuur. (Hoofdstuk 4).

In een onderzoek naar invloedsverdeling en invloedsverhoudingen in de opleidingsorganisatie werd respektievelijk aan het relatieve, relationele en situationele aspekt van invloed aandacht besteed.

De feitelijke en gewenste invloedsverdeling van acht hiërarchische niveaus werd onderzocht. De belangrijkste bevinding, namelijk dat men meer invloed wenst voor de lagere niveaus, maar verder instemt met het hiërarchisch karakter van de organisatie werd opgevat als in overeenstemming met resultaten van vergelijkbaar onderzoek aan universiteiten.

De gegevens die met betrekking tot onderlinge invloedsrelaties werden verzameld leverden een aantal problemen op. Een multidimensionele analyse was gesuggereerd, maar bleek niet mogelijk. Het resultaat van een unidimensionele analyse was een invloedshiërarchie van funktionarissen. De gewenste invloeds-hiërarchie bleek vrij sterk met de feitelijke overeen te komen.

Het situationele aspekt van invloed kwam aan de orde bij een onderzoek naar invloedsdomeinen. Onderzocht werd de betrokkenheid van elf funktionarissen bij twintig taakgebieden. Twee typen taakgebieden konden worden onderscheiden: Onderwijs- en Internaatzaangelegenheden. Voor vrijwel iedere funktionaris bleek te gelden dat hij meer invloed heeft op het ene type taakgebied dan op het andere. Op de mogelijkheden en beperkingen

van tweemodale faktoranalyse op de verzamelde gegevens werd nader ingegaan (Hoofdstuk 5).

In een slotbeschouwing werd de aandacht gevestigd op de sterke onderlinge samenhang van de in de hoofdstukken 2 t/m 5 beschreven deelonderzoeken. Aan de hand van de voornaamste bevindingen van de onderscheiden deelonderzoeken werd geïllustreerd, dat de resultaten onderling sterk overeenstemmen en convergeren naar de twee centrale thema's van de officiersopleiding (Hoofdstuk 6).